

men kunde jeg maaskee have Gæt og Andet at sige, f. Ex. naar der staaer „Afgærsning af Grøden“, hvad jeg ikke troer, er et ganske vigtigt Udtryk. Jeg vilde ogsaa ansee det for tilstrækkeligt, naar der stod „utillabelig“; der behøver ikke at staae „aldeles utillabelig“, men det forekommer mig ikke at være nogen Hindring for at vedtage Forslaget. — Mod Endringsforslaget under Nr. 11 maa jeg erklære mig, da det jo efter Loven, saaledes som den foreligger, vil være en frivillig Sag, om nogen Gravstedeier vil vedligeholde Gravstedet, naar det ikke er paalagt ham som nogen Forpligtelse. — Endringsforslaget under Nr. 12 staaer i Forbindelse med Endringsforslaget under Nr. 11. — Det under Nr. 13 stillede Endringsforslag maa jeg ogsaa fraraade. Det er Skolelæreren, hvem Tilshyret med Kirken, med dens Reengjøring og med Klokkernes Ringning paa Hviler; det er aldeles naturligt, at man paa lægger den Mand, der sørger for, at Klokkerne blive ringede, og som derfor flere Gange om Dagen enten selv eller, hvad der er rimeligere, ved en af ham leiet Person, skal i Kirken, og saa at holde disse Trækruder aabne. Jeg finder ikke, det paa nogen Maade kan siges, at det, at paalægge denne Mand at lukke en Rude op, skal være at overlæsse ham eller] at vende tilbage til at lægge utilbørlige Byrder paa Skolelærerne. Jeg vil altsaa meget indstændig anbringe paa, at man fastholder Paragraffen. Det er til overordentlig stor Ubehagelighed for de Kirkesøgende, at Kirkens Udlystning nu saa slet varetages. — Forslaget under Nr. 14 har vistnok meget lidet Haab om at gaae igjennem, om ikke af anden Grund, saa fordi der staaer „Menighedsraad“ deri; ethvert Forslag, hvort der staaer „Menighedsraad“, kan man være sikker paa falder igjennem, og jeg skal derfor ikke yttre mig videre over dette Forslag. — Derimod maa jeg tiltræde de under Nr. 15 og 16 stillede Endringsforslag. Jeg er enig i det, der er yttret af den ærede Forslagsstiller. Jeg tilstaaer iøvrigt, at jeg vilde ansee det for hensigtsmæssigt, om man ved Siden af det simple Fængsel havde Mulkbestemmelser for de omhandlede Forsømmelser; da Straffen nu er saa haard, krymper man sig ved at bringe den i Anvendelse, hvor-

imod man, naar man havde en lempeligere Bestemmelse, som f. Ex. en Mulkbestemmelse, da maaskee kunde finde sig foranlediget til hyppigere at gjøre Brug deraf. — Forslaget under Nr. 17 finder jeg ingen Anledning til at anbefale. Naar man paabyder en vis Maade, hvorpaa denne Sag i det Offentliges Interesse skal ordnes, saa skal man ikke lade dette være afhængigt af Kirkeieeren. Jeg siger i det Offentliges Interesse, men det er dog væsentlig i Kirkeieernes Interesse; thi efterat Sognebaandet er løst, er det naturligt, at det er mange Steder Præsten, der kommer til at staae i en vis Forbindelse med Udvekslingen af denne Udgift. Det er nærmest Diemebet med Bestemmelsen, men at gjøre det afhængig af Kirkeieerens Forlangende, synes jeg ikke der er Anledning til.

Jeg skal saaledes tillade mig at fraraade de stillede Endringsforslag med Undtagelse af de under Nr. 10, 15 og 16 stillede.

Kraiberg: Den høitærede Minister, der har saa store Fortjenester af Skolevæsenet og ogsaa af Lærerstandens Velvære, har dog, saavidt jeg erindrer, i Reglen været en Modstander af de Forslag, der ere fremkomne for at befrie Lærerstanden for Forretninger, der virkelig ikke have Noget med Lærernes egentlige Gjerning at gjøre. Jeg kan derfor ikke undres over, at han har bragt denne Bestemmelse ind i Loven, eller at han fraraader det Forslag, som er stillet om, at den skal udgaae; men jeg haaber, at man i Rigsdagen vil følge den Vej, som man allerede ved andre slige Sagers Afgjørelse har fulgt. — Da man saaledes i forrige Session hørte en Udtalelse fra Regeringens Side om, at det vilde være sidste Gang, man vilde benytte Skolelærerne til Folketællingen, blev der af Enkelte indvendt — og det kunde ogsaa indvendes med nogen Røje — at det dog maaskee var noget betænkeligt, fordi det kunde være vanskeligt at finde andre Mænd, der vare saa kvalificerede som Lærerne til at gjøre den Gjerning, men til at lukke de her omhandlede Binduer op og i vil der vistnok være hundrede og atter hundrede kvalificerede Personer, og jeg haaber derfor, at man vil fritage Læreren for en